

štva. Škof je govoril kratko, jedrnat in so napravile njegove besede globok vtis na množico.

Prosvetno zborovanje

Koj po službi božji je pričelo prosvetno zborovanje, katerega je otvoril prof. Alič s tem, da je prečital vdanostno brzojavko kralju in so zapeli pevci ob spremljevanju godbe državno himno. Po vzklikih in ljudskemu nazdravu kraljevi hiši je prebral prof. Alič vdanostno brzojavko pokrovitelju Prosvetne zveze kraljeviču Andreju, knezu namestniku, notranjemu ministru dr. Korošcu in banu dr. Natlačenu.

Nato je pozdravil oba ministra, škofa dr. Tomažiča, celjskega in ptujskega župana, okrajnega glavarja in številne druge odličnike duhovskega in posvetnega stanu.

Pomenljivo se je spomnil g. prof. Alič v otvoritvenih besedah umrlega predsednika bratske nam čehoslovaške republike Masaryka, kojega spomin je počastila ljudska množica s trikratnim »Slava«-klicem.

Med burnimi pozdravi je nastopil kot prvi glavni govornik g. minister dr. Miha Krek. V svojem imenu in v imenu javnosti je častil ptujskemu prosvetnemu društvu k blagoslovitvi zastave. Kamen do kamna palača, fant do fanta vojska, dekle do dekleta nada in bodočnost, zastava do zastave naš ponos. Celje in Ptuj, dva mejnika, dva slovenska simbola. Pred tremi meseci smo napolnili celjske ulice tisti, o katerih se je pet let zatrjevalo, da jih nikjer več ni, in v treh mesecih je val obnovljene ljudske prosvete prišel v sleherno vas naše domovine. Danes v Ptuj zaključujemo trimesečno obnovitveno delo vstajenja naše prosvete.

Zelo značilno za nekdanje ptujske razmere je bilo, da se je dotaknil g. minister v svojem govoru zgodovine Celja in Ptuja, ki sta bila v predvojni dobi središči ponemčevanja za štajerske Slovence in ta nekoč ponemčeni Ptuj je danes toliko prebujen, da je sprejel več tisočglavo množico, ki manifestira za slovenski nacionalizem, ki korenini v slovenski kulturi.

Posebno je naglasil g. minister v svojem govoru besede: »V naši državi ni zakona, ki bi telesno-vzgojne organizacije delil med privilegirane in nepriviligirane. Nobena telesno-vzgojna organizacija ne sme imeti večjih pravic, kakor jih imamo mi. Mi hočemo zato kraljeviču Andreju, ministru dr. Rogiču in vsej naši domovini pokazati, kako prav so storili, ko so nam omogočili, da zopet svobodno delamo. Mi odklanjamo vsako surovost in zahtevamo zase kakor za druge športne organizacije olikano dostojnost v plemeniti tekmi za izpopolnitev telesne vzgoje. Mi imamo pred očmi narodno korist. Odločeni smo brezobzirno braniti našo posest in odklanjati vsakogar, ki bi nas hotel podcenjevati. Naša zveza fantovskih odsekov je po par mesecih dela tako dovršena organizacija, kakor je ni v naši banovini, tako da nam gre v vsakem oziru prvo mesto.«

Burno odobravanemu govoru dr. Kreka so sledile tele prisrčne besede ministra dr. Rogiča: »Dragi bratje in sestre, mladina, dragi Slovenci in Slovenke! Najsrčneje se vam zahvaljujem za ta krasni sprejem. Čutim, da sem tu med svojimi, čutim se med mladino, o kateri mi vsi hočemo, da

bodi solidni temelj naše narodne bodočnosti. Pozdravljam vsak mladinski telesno vzgojni pokret, ker smatram, da telesno dobro vzgojena mladina bolje prenese tudi duhovno borbo. Naše geslo je: Z mladino za narod in državo! Verujem, da bo slovenska mladina izpolnila dolžnost do svoje rodne grude in do širše domovine Jugoslavije. Bog živi!«

Besedam dr. Rogiča se je zbrani narod zahvalil z navdušenim ploskanjem in vsa množica je zapela himno slovenskih fantov.

Nato je govoril programatično o slovenski katoliški prosveti in njeni zahtevi po

Šikaniranje v kolhozih.

»Egiptovske kazni«

Sredi leta 1936 je bilo v celi Rusiji 244 tisoč 456 kolhozov, v katerih je bilo včlanjenih 18.431.900 kmečkih gospodarstev in družin. Kolhoze ljubijo le tisti, ki so v njihovem vodstvu, dninarji in bivši mali posestniki jih trpijo. Velikanska večina bivših srednjih kmetov — kulake so itak večinoma pobili — jih pa ne mara; kolhoze smatrajo za »egiptovske kazni«, in sicer 1. ker jih je sovjetska oblast le s silo združila v kolhoze, 2. ker jim je nasilno ugrabila vse njihovo lastno premoženje, 3. ker je kolhoz pohlepni grabitelj pridelkov njihovega težkega dela, in 4. ker je kolhoz središče komunizma na deželi. V vodstvu kolhozov so navadno komunisti in judje, ki preganjajo vero, cerkev, rušijo družino in kmečko življenje. Je še več drugih vzrokov, da kmetje sovražijo kolhoze, a ta poslednji jim posebno greni življenje. Vodstvo kolhoza dostikrat neusmiljeno muči kmeta-delavca. Za to je letos bilo več članov kolhozovnih načelstev pri sodiščih strogo kaznovanih. Tega pa nihče ne ve, koliko ni bilo kaznovanih, ker jih nihče naznanil ni ali so jih brez uspeha naznanili ali si jih niso upali naznaniti.

Zlorabe službe v kolhozih

List »Znamja Rossii« v letošnji 8. številki poroča po sovjetskih virih o raznih komunističnih uradnikih, ki so zlorabili svojo službo v kolhozih. Nekateri so v teku nekaj dni in noči po večkrat klicali kolhoznike in so se na vse načine znašali nad njimi. Posebno težko so ljudje prenašali surovo, samovoljno postopanje predsednikov vaških sovjetov. Večkrat in brez vsakega vzroka so jemali pri kolhoznikih razne reči in so jih prodajali, cenejše so si pa sami pridržali. Posebno je izrabljaj svoj službeni položaj neki Karpov, ki je skrbel le za svojo osebo. Ko mu je voditeljica zavoda za olje, Nemazenko, povedala, da mu ne bo več brezplačno dajala svojih izdelkov, jo je začel tako preganjati, da je mislila izvršiti samomor. Drugi zatoženec, neki Furman, je delal tako-le: V teku ene noči je na vsako poldrugo ali na vsaki dve uri poklical k sebi enega ali drugega kolhoznika ter je od njega surovo zahteval denar. Proti vsem se je Furman izrazil: Če prineseš denar, boš mirno spal, če pa ga ne prineseš, ne boš spal. — Tretji, predsednik vaškega sovjeta Karavelkov, je zase jemal pridelke kolhoza. Kadar je jezdil po polju, so se kolhozniki kar tresli pred njim. Posebno na piki je imel družine, od katerih so fantje služili v rde-

enakopravnosti predsednik Prosvetne zveze v Mariboru g. dr. Josip Hohnjec.

Dopoldanski tabor je bil zaključen z odpetjem himne »Povsod Bogal«

Telovadni nastop

Popoldanski telovadni nastop na telovadišču je motil dež. Vkljub zelo slabemu vremenu se je zbralo tudi na telovadni prireditvi nekaj tisoč ljudi z obema ministroma. K sreči je dež toliko prenehal, da so zamogli telovadci in telovadke izvesti obširen program, ki je žel od strani občinstva zaslužno in navdušeno odobravanje.

či armadi. Kolhoznici Bondarenko, ki je imela dva sina pri vojaki, je vzel več stvari. 60 letni kolhoznici Ovčanecki je vzel čevlje, lastnino sina, ki je bil pri vojaki. Ti trije so bili obsojeni na deset let ječe ali prisilnega dela. Več drugih je bilo obsojenih na tri do deset let. Vsi ti kaznjenci so iz Širjaevskega okraja blizu Odese.

V Krču je bila znamenita sodna obravnava meseca maja. Na zatožni klopi je sedel Okorkov, tajnik komunistične stranke v Krču, prijatelj konjaka in izbranih pojedin. Vsega tega pa ni plačeval iz svojega žepa, marveč na državni, oziroma na mestni račun. Zato so ga obsodili na dve leti zapora, kar je bilo ljudstvu v veliko zadoščenje.

Vedno pa ne gre tako gladko. Krivični predsedniki kolhozov imajo dostikrat visoke zaščitnike, ki jih drže na svojem mestu. Kolhozniki kolhoza »Svoboda« v Kalinski oblasti so pri volitvi odstavili predsednika Belikova, ki je prodajal kolhozno zrnje brez vednosti kolhoznikov, je ukradel 30 pudov (480 kg) rži in je sploh slabo gospodaril. Na njegovo mesto so izvolili nekega Čugunovca, a predsednik krajnega sovjeta je zagrozil, da se izvoljenemu ne sme izročiti oblasti, in tat je ostal na svojem mestu. Sicer so kolhozniki napravili priziv, ki je bil pa odbit. Take pravice imajo bivši kmetje v sovjetskih kolhozih!

V kolhozu »Krasnij fabel« v Jaroslavski oblasti so bile volitve predsednika kolhoza. Navzoča sta bila tudi predsednik krajnega sovjeta in neki instruktor, ki sta predlagala svojega ljubljence za predsednika. Pa je dobil dva glasa premalo. In da je dobil potrebno število glasov, sta še ona glasovala zanj, čeprav nista bila člana kolhoza. In ta njihov ljubljeneec je dva meseca zapravljaj, slabo gospodaril in potem je odšel na drugo mesto. Take zgodbe iz kolhozov prinašajo sovjetski listi. Koliko pa je zgodb, ki ne pridejo na dan!

Ljubi posestnik! Hudi so časi, a vendar si v svoji hiši, v svojem stanovanju svoj gospod, delaš kar hočeš, ješ kar pridelaš. Ruski kolhoznik pa ni svoj gospod, dela, kar drugi hočejo in je, kar mu drugi milostno ponudijo. Bog daj, da bi skoraj milejše zvezde začele sijati velikemu ruskemu narodu-trpinu!

A. K.

Sejmarji! Vzemite s seboj tudi Slomškove svetinje, ki jih ljudje tako želijo imeti! Lahko jih boste odprodali. Svetinje se dobijo v Cirilovi Maribor-Ptuj.